

ÖDEM - DEHİDRATASYON

Yard. Doç. Dr. Havva Sert

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

1. Ödem ve dehidratasyonu bilir,
2. Ödem, dehidratasyon varlığı ve derecesini belirlemeye yönelik uygulamaları açıklar,
3. Ödem ve dehidratasyona yol açabilecek durumları sayar,
4. Ödem mekanizmasını açıklar,
5. Ödem ve dehidratasyon çeşitlerini sayar,
6. Ödem ve dehidratasyonun tedavisine ve yönetimine ilişkin uygulamaları yapar.

GİRİŞ

Ödem ve dehidratasyon yanıklar, travma, sepsis, beyin hasarı, kalp yetmezliği, renal yetersizlikler ve diyabet gibi pek çok hastalığa veya uygulanan tedavilere bağlı olarak ortaya çıkan, erken fark edilip tedavi edilmediğinde ciddi sorunlara yol açabilen özellikle yoğun bakım hastalarında ciddi morbidite ve mortaliteye neden olan ve yoğun bakımda kalış süresinde uzatan önemli semptomlar arasında yer almaktadır. Bu nedenle yoğun bakımda çalışan hemşirelerin ödem ve dehidratasyona yol açan nedenleri bilmesi, belirti ve bulguları erken fark edebilmesi etkin bir tedavi ve bakımın sürdürülmesinde önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Ackley BJ, Ladwing GB. Nursing Diagnosıs Handbook, An Evidence- Based Guide to Planning Care. Mosby, 2014:370-374.
2. Allison SP, Lobo DN. Fluid and electrolytes in elderly. *Curr Opin Clin Nutr Metab Care*, 2004; 7(1): 27-33.
3. Bartel B, Gau E. Fluid Electrolyte Management. In: Johnson T, ed. *Critical Care Pharmacotherapeutics*. Burlington: Jones & Barlett Learning MA; 2013.
4. Besen BA, Gobatto AL, Melro LM, Maciel AT, Park M. Fluid and electrolyte overload in critically ill patients: An overview. *World J Crit Care Med*. 2015; 4(2):116-29.
5. Bhavé G, Neilson EG. Volume depletion versus dehydration: how understanding the difference can guide therapy. *Am J Kidney Dis*. 2011; 58(2):302-9.
6. Campbell N. Dehydration: why is it still a problem? *Nurs Times* 2011; 107:12-5.
7. Campbell N. Recognising and preventing dehydration among patients. *Nurs Times* 2014;110(46):20-21.
8. Chan CM, Shorr AF. Venous Thromboembolic Disease in the Intensive Care Unit. *Seminars In Respiratory And Critical Care Medicine* 2010; 31(1):39-46.
9. Chan CM1, Shorr AF. Venous thromboembolic disease in the intensive care unit. *Semin Respir Crit Care Med*. 2010; 31(1):39-46.
10. Chitsazian Z, Zamani B, Mohagheghfar M. Prevalence of Hyponatremia in Intensive Care Unit Patients With Brain Injury in Kashan Shahid-Beheshti Hospital in 2012 *Arch Trauma Res*. 2013; 2(2): 91–94.
11. Cooper KL. Care of the lower extremities in patients with acute decompensated heart failure. *Crit Care Nurse*. 2011; 31(4):21-9.
12. Çelik S. Sıvı-elektrolit Dengesizlikleri. İçinde Çelik S, ed. *Yoğun Bakım Hastalarında Temel Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı*. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri; 2014, p.9-12.
13. Davenport M, Syed SHS. Fluids, Electrolytes, and Dehydration. In: Sinha CK, Davenport M, eds. *Handbook of Pediatric Surgery*. London: Springer –Verlag limited:2010, p. 9-19.
14. Doenges ME, Moorhouse MF, Murr AC. *Nursing Care Plans Guidelines for Individualizing Client Care Across the Life Span*. Philadelphia. 8th Edition, 2010.
15. Doenges ME, Moorhouse MF, Murr AC. *Nursing diagnosis manual planning, individualizing, and documenting client care, Fluid volume, risk for deficient*, Philadelphia, 2nd Edition, 2008; 316–319.
16. Enar R. *Temel Kardiyoloji Kalbin Fizik Muayenesi: Tekniği ve Klinik İpuçları Nobel Tıp Kitapevleri, Bölüm 1, İnspeksiyon, Ödem*, 2012; 51-55.
17. Enar R. *Temel Kardiyoloji Kalbin Fizik Muayenesi: Tekniği ve Klinik İpuçları Nobel Tıp Kitapevleri, Bölüm 2, Jugular Ven Nabızı, Hepatojuguler Reflü*, 2012; 83-91.
18. Erdemir F (Çev). *Hemşirelik Tanıları El Kitabı*. *Handbook of Nursing Diagnosis 13th Edition*, Carpentino-Moyet LJ (Ed). Nobel Tıp Kitapevleri 2012; 422-424.
19. Gökdoğan F. *Hemşireler İçin Sıvı Elektrolit Dengesi Hemşirelik Tanı Ve Uygulamaları*. Alter Yayıncılık Ankara, 2007; 52-53.
20. Kruer RM, Ensor CR. Colloids in the intensive care unit. *Am J Health Syst Pharm*. 2012; 69(19):1635-42.

21. Lobo DN, Lewington AJP Allison SP. Basic Concepts of Fluid and Electrolyte Therapy. Die Deutsche Bibliothek, Germany 2013: 9-57. http://www.bbraun.com/documents/Knowledge/Basic_Concepts_of_Fluid_and_Electrolyte_Therapy.pdf
22. Oczkowski SJ, Mazzetti I. Colloids to improve diuresis in critically ill patients: a systematic review. *J Intensive Care*. 2014; 2:37.
23. Shalini Dalal, MD, and Eduardo Bruera. Dehydration in Cancer Patients: To Treat or Not To Treat. *J Support Oncol* 2004; 2:467-487.
24. SK Jha. Cerebral Edema and its Management. *MJAFI* 2003; 59:326-331.
25. Suhayda R, Walton JC. Preventing and managing dehydration. *Medsurg Nurs*. 2002; 11(6):267-278.
26. Sutherasan Y, Theerawit P, Hongphanut T, Kiatboonsri C, Kiatboonsri S. Predicting laryngeal edema in intubated patients by portable intensive care unit ultrasound. *J Crit Care*. 2013; 28(5):675-80.
27. Thomas DR, Cote TR, Lawhorne L, Levenson SA, Rubenstein LZ, Smith DA, Stefanacci RG, Tangalos EG, Morley JE; Dehydration Council. Understanding clinical dehydration and its treatment. *J Am Med Dir Assoc*. 2008; 9(5):292-301.
28. Traves KP, Studdiford JS, Pickle S, Tully AS. Edema: diagnosis and management. *Am Fam Physician*. 2013; 88(2):102-10.
29. Workman, ML. Assessment and Care of Patients with Fluid and Electrolyte Imbalances. Ed. Ignatavicius, DD., Workman, ML. *Medical-Surgical Nursing Patient-Centered Collaborative Care*. 6th Edition. Elsevier Saunders, 2010; 170-198.
30. Zümürüdal A. Sıvı elektrolit tedavisinde temel prensipler. *Anadolu Kardiyol Derg* 2013; 13: 171-7.